

FLORID REACTIVE PERIOSTITIS ΣΕ ΕΦΗΒΗ 14 ΕΤΩΝ

Μύρινα Βασιλική Μυλωνά, Αποστόλω Μαλακάση, Ιωάννης Πλατανίτης, Ιωάννης Καρνέζης, Αρτεμισία Πάνου, Πολυξένη Μπαρούνη, Κωνσταντίνος Ρούσσης, Ιωάννα Πασπάτη

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Florid Reactive Periostitis (FRP) είναι μια σπάνια, καλοήγη, οστική αλλοίωση που χαρακτηρίζεται από οστικό πολλαπλασιασμό και σαφή περιοστική αντίδραση. Προσομοιάζει περισσότερο με μια αντιδραστική εξεργασία παρά ένα αληθές νεόπλασμα. Εξ' αιτίας του ευρέος διαφοροδιαγνωστικού φάσματος, η διάγνωση της FRP παραμένει μια πρόκληση. Είναι σημαντικό να αναγνωρίζουμε τα κλινικά και ακτινολογικά χαρακτηριστικά της FRP, ώστε να μη συγχέουμε μια καλοήγη οντότητα με πιο επιθετικά νεοπλάσματα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Tomori Y, Ohashi R, Naito Z, Nanno M, Takai S. Florid reactive periostitis in the fifth phalange of a professional boxer: A case report. *Medicine (Baltimore)*. 2016 Dec;95(51):e5697.
- Soni A, Weil A, Wei S, Jaffe KA, Siegal GP. Florid reactive periostitis ossificans of the humerus: Case report and differential diagnosis of periosteal lesions of long bones. *World J Orthop*. 2015 Aug 18;6(7):559-63.
- Rosenberg, Andrew E. MD. Florid Reactive Periostitis. *Pathology Case Reviews* 3(3):p 135-138, May 1998.
- Mathew SE, Madhuri V, Alexander M, Walter NM, Gibikote SV. Florid reactive periostitis of the forearm bones in a child. *J Bone Joint Surg Br*. 2011;93-B(3):418-420
- Nance, K.V., Renner, J.B., Brashear, H.R. et al. Massive florid reactive periostitis. *Pediatr Radiol* 20, 186-189 (1990)
- Holmes WS, Pope TL Jr, de Lange E, Fechner RE, McDowell CL, Keats TE. Case report 413: Florid reactive periostitis of the proximal phalanx of the fourth finger (parosteal fasciitis, pseudosarcomatous fibromatosis, fasciitis ossificans). *Skeletal Radiol*. 1987;16(2):163-5
- Sjout HJ, Dorfman HD. Florid reactive periostitis of the tubular bones of the hands and feet. A benign lesion which may simulate osteosarcoma. *Am J Surg Pathol*. 1981 Jul;5(5):423-33.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ορθοπαιδική κλινική Γενικού Νοσοκομείου Παιδών Πεντέλης
Email: orthopediki@paidon-pentelis.gr

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η FRP είναι μια σπάνια, καλοήγη οστική αλλοίωση που χαρακτηρίζεται από οστικό πολλαπλασιασμό και σαφή περιοστική αντίδραση. Εμφανίζεται συνηθέστερα στα βραχέα, σωληνώδη οστά των χεριών και τον ποδιών. Παρατηρείται κυρίως σε εφήβους και νεαρούς ενήλικες, συχνότερα σε γυναίκες. Εμφανίζεται ως μια μικρή, επώδυνη και ερυθματώδης μάζα, υπερκείμενη του επηρεαζόμενου οστού, με σταδιακά επιδεινούμενο οίδημα. Παρόλο που η αιτία δεν είναι γνωστή, η εμφάνισή της μπορεί να συσχετιστεί με προηγούμενη κάκωση, αφ' ης στιγμής το 50% των ασθενών αναφέρει ιστορικό τραυματισμού στην περιοχή.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τυπικές ακτινογραφίες

- Μόρφωμα στη διάφυση της αριστερής ωλένης (Εικ.1)

Μαγνητική Τομογραφία

- Αλλοίωση παρά το οπίσθιο-έσω χείλος της ωλένης, μεταξύ του ωλένιου εκτείνοντα τον καρπό μυ και του εν τω βάθει καμπτήρα τους δακτύλους, εντός του μυοαπνευρωτικού πετάλου. Έχει ευρεία επαφή με τον φλοιό του οστού, ο οποίος φαίνεται να ασαφοποιείται εστιακά με πιθανή συνοδό περιοστική αντίδραση. Δεν προσλαμβάνει ειδικούς χαρακτήρες.

Αξονική Τομογραφία

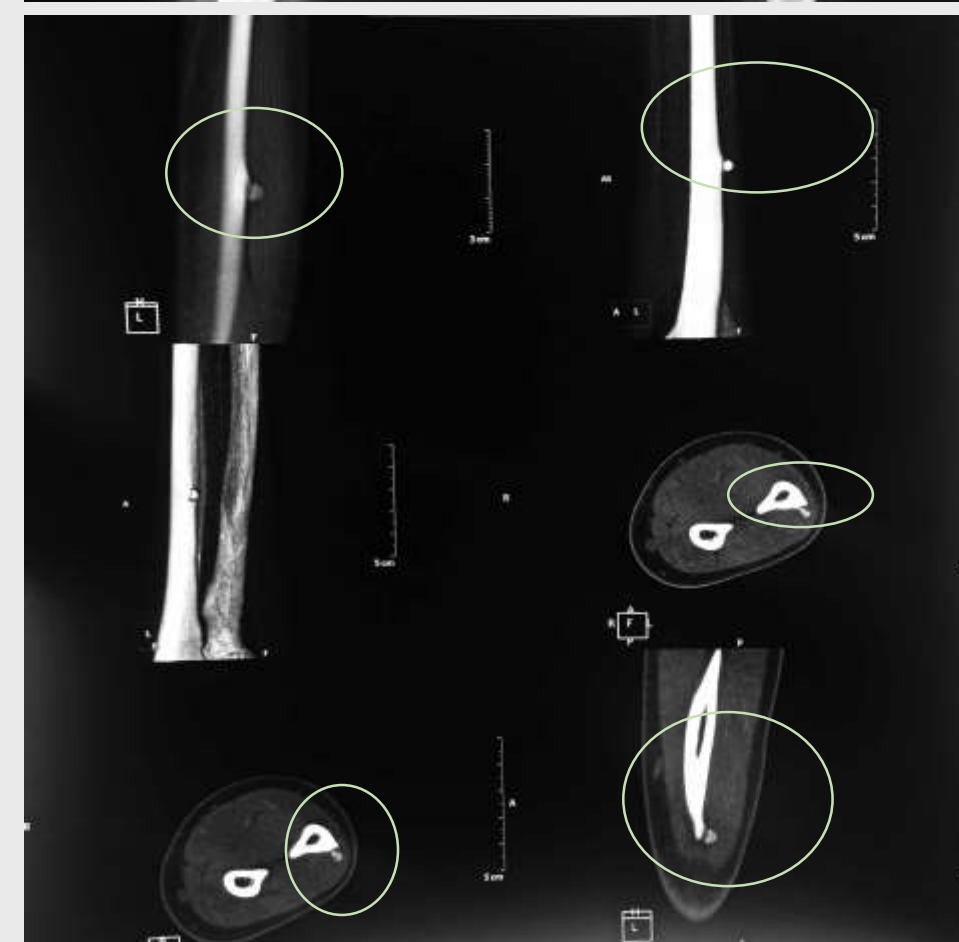
- Μόρφωμα στην οπίσθια-έσω επιφάνεια της μεσότητας της διάφυσης της αριστερής ωλένης, διαστάσεων 6x5x4mm, με σαφή πρόσφυση στον φλοιό σε έκταση περίπου 4mm, με συνοδό ήπια, ομαλή περιοστική αντίδραση επιχωρίως, σχεδόν πλήρως επαβεστωμένο, που προβάλλει εξωοστικά στα παρακείμενα μαλακά μόρια (Εικ.2)

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ

Παρουσιάζουμε μία περίπτωση FRP σε 14χρονο κορίτσι που προσήλθε στο τμήμα εξωτερικών ιατρειών της κλινικής μας λόγω ψηλαφητού μορφώματος στη διάφυση της αριστερής ωλένης. Εκ του ιστορικού προέκυψαν επανειλημμένες κακώσεις της περιοχής στο πλαίσιο αθλητικών δραστηριοτήτων. Η ασθενής υπεβλήθη σε απεικονιστικό έλεγχο (απλή ακτινογραφία, MRI, CT) και διενεργήθηκε εξαίρεση του μορφώματος και βιοψία. Η ασθενής παραμένει ελεύθερη συμπτωμάτων 3 μήνες μετά.

Εικόνα 1. Ακτινογραφία AP αντιβραχίου. Ανάδειξη του μορφώματος της διάφυσης της ωλένης.

Εικόνα 2. Αξονική Τομογραφία AP αντιβραχίου

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η ιστολογική εξέταση περιγράφει εξωφυτική, περιγραπτή αλλοίωση, εξορμώμενη από τη φλοιώδη επιφάνεια του υποκείμενου οστού. Η αλλοίωση αφορά αντίδραση του περιοστίου με συνοδό πολλαπλασιασμό ινοβλαστών και αντιδραστική παραγωγή νεαρού οστίτη ιστού. Στην περιοχή συνυπάρχουν πολυπύρνα γιγαντοκύτταρα και αιμορραγικές διηθήσεις. Τα ευρήματα συνηγορούν υπέρ FRP.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

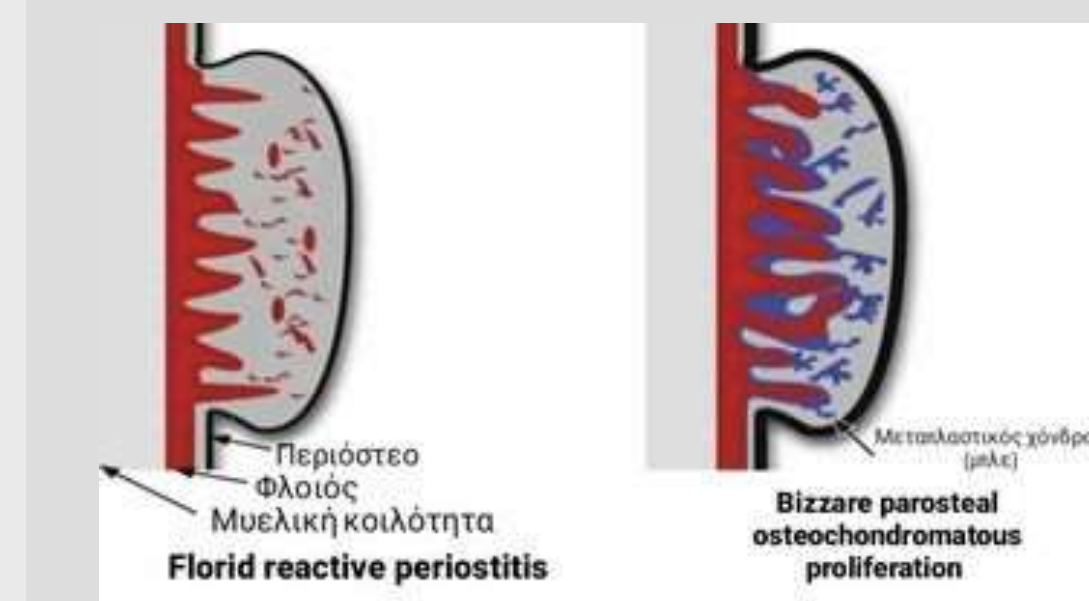
Η FRP μιμείται καταστάσεις όπως η BPOP (Bizarre parosteal osteochondromatous proliferation), οι υπονύχιες εξοστώσεις, η οστεοποϊός μετατραυματική μυοσίτιδα, η οστεομυελίτιδα αλλά και κακοήθειες, όπως το οστεοσάρκωμα.

BPOP

- Εξωφυτική βλάβη της φλοιώδους επιφάνειας των φαλάγγων των δακτύλων άνω και κάτω άκρων.
- Αποδιοργανωμένο οστόν, χόνδρος και ινώδης ιστός χωρίς συνέχεια με την υποκείμενη μυελική κοιλότητα
- Ιστολογικά η εξωφυτική οστική μάζα έχει χαρακτηριστική σκούρα μπλε χρώση.

Υπονύχιες εξοστώσεις

- Οστικές προβολές που εξορμούνται από τη ραχιαία επιφάνεια των τελικών φαλάγγων των δακτύλων.

Ref: Reactive and Metabolic Conditions Simulating Neoplasms of Bone, Basicmedicalkey, 2017

Οστεοποϊός μετατραυματική μυοσίτιδα

- Τυπικά στους μύες του άνω άκρου ή στον τετρακέφαλο μυ μετά από τραυματισμό.
- Επώδυνο μόρφωμα, χαρακτηριστικό φλεγμονώδους εξεργασίας.
- Στην τελική κατάσταση ο ετερότοπος οστίτης ιστός ιστολογικά δεν διαφέρει από τον κοινό οστίτη ιστό του φυσιολογικού σκελετού.

Οστεομυελίτιδα

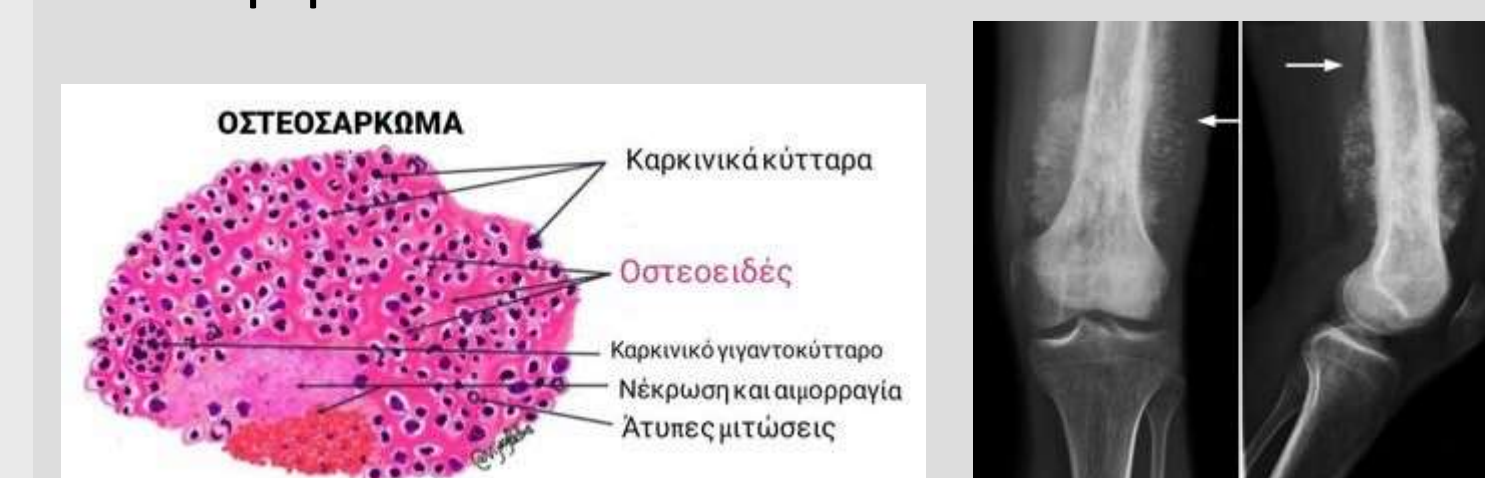
- Ακτινολογικά παρουσία οστεολυτικού κέντρου.
- Για την υποστήριξη της διάγνωσης λαμβάνονται καλλιέργειες κατά τη διάρκεια βιοψίας.

Ref.: Pineda C, Espinosa R, Pena A. Radiographic imaging in osteomyelitis: the role of plain radiography, computed tomography, ultrasonography, magnetic resonance imaging, and scintigraphy. *Semin Plast Surg*. 2009;23:80-89

Οστεοσάρκωμα

- Σύνηθες σε παιδιά και νεαρούς ενήλικες.
- Εγγύς άκρο της κνήμης και του βραχιονίου οστού και άπω πέρας του μηριαίου οστού.
- Πυκνός οστίτης ιστός ο οποίος ακτινολογικά απεικονίζεται ως μια σκληρή, λοβώδης αλλοίωση που περιβάλλει το οστόν.

Ref: L. Alexandra Kathleen Callan, MD, David M. Heath, BS Osteosarcoma, orthoinfoaas.org, 2023

- Ιστολογικά διακρίνουμε παραγωγή οστεοειδούς, ατυπία κυττάρων, νεκρώσεις, καθώς και ετερόλογα στοιχεία π.χ. χόνδρος, ινώδης ιστός ή πολυπύρνα γιγαντοκύτταρα

Εικόνα 3. Ακτινογραφία AP αντιβραχίου 3 μήνες μετά την εξαίρεση του μορφώματος. Η ασθενής παραμένει ελεύθερη συμπτωμάτων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η κλινική και ακτινολογική συσχέτιση επιτρέπει τη διάγνωση της FRP, η οποία επιβεβαιώνεται με την ιστολογική εξέταση. Όμως, παρά την ευνοϊκή πρόγνωση της FRP, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η διαφορική διάγνωση της από βλάβης από περισσότερο επιθετικές αλλοιώσεις, ιδιαίτερα το οστεοσάρκωμα και την οστεομυελίτιδα.